

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Боряна Асенова Ламбрева

„НМА „Проф. Панчо Владигеров“

за

представените документи на

доц. д-р Желка Табакова

НМА „Проф. Панчо Владигеров“

във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“
в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, специалност
„Балетна режисура“ към катедра „Музикално-сценично изкуство“, ВФ на НМА „Проф.
Панчо Владигеров“

Данни за конкурса:

Конкурсът за професор в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“ е обявен за нуждите на катедра „Музикално-сценично изкуство“ към ВФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Кандидатът за него – доц. д-р Желка Табакова отговаря на изискванията за участие по реда на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на НМА за прилагане на закона за развитието на академичния състав в РБ. Всички процедурни етапи на конкурса са преминали в срок, съгласно нормативната уредба. Комплектът документи, предоставени в тази връзка, съдържа: творческа автобиография, справка за минималните изисквани точки по група показатели, справка за приносите на художественотворческата дейност като хабилизационен труд, списък с други творчески изяви, публикации и резултати от педагогическата дейност на доц. Табакова.

Данни за кандидата:

Желка Табакова завършва средното си образование в ДХУ - София, след което успешно защитава магистърска степен със специалност „Балетна режисура“ в Държавния институт за театрално изкуство в Москва и специализира съвременни танцови техники в Париж. След завръщането си в България натрупва значителен опит в сферата на балетната режисура, обогатявайки репертоара на оперните ни театри с

респектиращ брой постановки на класически и съвременни балети, балетни сюити и мюзикъли. Хореограф е на десетки танци и пластики за мюзикъли, оперни и оперетни постановки, както и за редица мюзикъли в драматичния театър. Ангажиментите ѝ са свързани с творческия афиш на почти всички оперни театри в България, Държавния музикален театър – София, Музикално драматичен театър „Константин Кисимов“ – Търново, балет „Арабеск“, Народния и Сатиричния театър в София, театър „Перпетум мобиле“, Драматичен театър – Варна и др. Специално място в работата си тя отделя на Учебните театри към НМА, НАТФИЗ, НБУ, ПУ „П. Хилендарски“ в Пловдив, Училище по изкуствата – Варна, СМУ – Русе. От 2010 г. досега активно твори като хореограф на балетно студио „Буратино“ – Пловдив, реализирайки над 15 балетни постановки.

Наред с тази богата творческа дейност, през 2008 г. Желка Табакова защитава докторска степен в Института за изкуствознание към БАН с дисертационен труд „Жанрови различия в пластично-танцовите решения на оперетни и мюзикълни постановки в България“, а от 2010 г. е доцент в ЮЗУ „Неофит Рилски“ в Благоевград. Преподавателската дейност на доцент Табакова е също така многообхватна и богата. Тя е създател и ръководител на първите в България балетни класове в ДХУ – София, през годините преподава в СМУ „Добри Христов“ във Варна, НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ – София, ПУ „Паисий Хилендарски“ – Пловдив, НБУ, ЮЗУ и НМА.

Автор на книгата „Танцът в мюзикъла и оперетата (гледната точка на хореографа)“ и Сборник с публикации „Съвременни силуети на танца и хореографията“, както и на редица доклади, статии, рецензии за наши и чуждестранни списания, сборници и научни конференции.

Ангажиментите на Желка Табакова като експерт и членството ѝ в комисии към Министерство на културата, Съюза на музикалните и танцовите дейци, Националната агенция за професионално образование и обучение, редакционната колегия на списание „Музикални хоризонти“ и др., са ярко доказателство за компетентността и високото професионално ниво на всички аспекти от нейната мащабна и разностранна дейност, за която през годините получава следните награди:

- 1993 – Награда за съвременна хореография на VI Национална среща на дейците на балетно изкуство „Анастас Петров”

-2011 – Наградата на Варна през 2012 г за постановката на балета „Лешникотрошачката” от Чайковски и по случай 25 години творческа дейност

- „Награда на Ректора“ на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив за 2020 г.

Оценка на представената Справка за минималните изисквани точки по група показатели

Справката за минималните изисквани точки по група показатели, както и Справката за приносите на художественотворческата дейност като хабилитационен труд, обхващат периода след заемане на академичната длъжност „доцент“ през 2010 г. Цялата документация за настоящия конкурс отразява обема, многопосочността и постиженията в областта на художественотворческата, научната и педагогическа дейност на кандидата.

Справката за минималните изисквани точки по група показатели е изготвена коректно, подкрепена е с необходимия доказателствен материал и отговаря на всички условия, като покрива и значително надхвърля изискваните параметри, определени от постановление No 122 за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, влязъл в сила от 06. 07. 2018 г.

В група В, като съответни и равностойни на хабилитационен труд, Желка Табакова представя:

- Хореография и режисура на балета „Лешникотрошачката“, муз. П. И. Чайковски – Опера Варна
- Хореография и режисура на балет „Конче Вихрогонче“ от Цезар Пуни – Балетна формация „Търговище“, Драматичен театър Търговище – премиерна постановка за България.
- Хореография на спектакъла „Целуни ме Кейт“ – Опера Бургас.
- Хореография на спектакъла „Кармина Бурана“, Карл Орф – Опера Бургас.

Творчески приноси

Няма съмнение, кандидатът в този конкурс, доц. Желка Табакова, е личност с широки и мащабни художественотворчески интереси и постижения, които са разнообразни, но и органично взаимодействащи си. Този факт се илюстрира от подбора на авторските реализации, представени като хабилитационен труд. Намирам за особено ценно присъствието на примери от сценичната практика на кандидатката, които носят възможности за реализация на различни творчески предизвикателства. И четирите постановки са образци за различни художествени задачи, като характерът, стилът и предназначението на танца в тях е съобразен с жанра на произведението, концепцията на режисьора и хореографа и не на последно място – със състава, за който е предназначен, в тясна зависимост от изпълнителите и тяхното ниво на подготовка, професионализъм и възможности в танца.

В постановката на балета „Лешникотрошачката“ Табакова има възможност да разгърне своята творческа инвенция в жанра на балета, подпомогната от високо професионалната балетна труппа на опера Варна. В този случай тя прави нов прочит на класическата постановка и привнася своя нова идейна интерпретация на сюжета и нова естетическа концепция на стила в танците, сценографията и костюмите. Това определя характера на приносите на тази постановка, както и задържането му на афиша на Варненска опера в продължение на три сезона. За постановката на Лешникотрошачката Желка Табакова получава Наградата на Варна за 2012 г.

За реализирането на спектакъла „Конче вихрогонче“ режисьорката разчита на подготовката и възможностите на любителски детски състав, което дава съвсем различна посока на хореографските решения. За целта тя прави адаптация на либретото и музиката, като разделя приказката на четири отделни истории, всяка от които може да бъде изиграна самостоятелно. Тук, за разлика от постановката на Лешникотрошачката, Табакова изгражда концепцията на базата на класическия и характерния танц. Изключително високо оценявам приноса на тази постановка за възпитанието на подрастващото поколение в любов към танца и изкуството, в изграждането на децата като комплексни изпълнители и личности. Спектакълът „Конче вихрогонче“ е премиерен за България.

Съвсем друга е творческата задача в поставянето на танците в мюзикъла „Целуни ме, Кейт“, предназначени за солисти-певци, хор и балет. Сам по себе си разнородния състав от изпълнители е предизвикателство за въображението и инвенцията на хореографа, с което Желка Табакова се е справила блестящо. *„Танцът в мюзикъла е силно зависим от режисьорската концепция, а не е подчинен само на решенията на композитора и сценариста. Мястото му може да бъде навсякъде, където героите от говор преминават в пеене, а от там в танц. По тази причина хореографията в мюзикъла се развива в няколко паралелни нива – според композиторските и режисьорските виждания, според хореографските предпочитания – особености в подбора на изразни средства – танцова лексика и стил, и според уменията на хореографа максимално да се доближи до стила на танците в епохата, заложен в произведението и музиката. Крайната цел е танците да се вплетат в общата структура на спектакъла естествено и логично.“*

В продължение на три десетилетия Желка Табакова има творчески взаимодействия със сценичната кантата „Кармина Бурана“. Нейната последна постановка на произведението е осъществена на сцената на Бургаската опера и се задържа в афиш ѝ от 2015 г досега – ярко доказателство за ценността на художественотворческото постижение на нейните създатели.

Приносите в тази постановка се изразяват в присъствието на ново авторско хореографско решение и концепция.

Казаното по-горе далеч не изчерпва приносите, свързани с цялостното присъствие на Желка Табакова като постановчик и хореограф – за посочения период тя реализира още девет художествени продукта – опери, оперети, мюзикъли, концерти. Наред с това активно се занимава с публицистична дейност – нейни статии и доклади присъстват в издания като списание „Музикални хоризонти“, в сборници на БАН, ЮЗУ, НМА, СБК и др. За качествата и нивото на тези публикации можем да съдим по високия брой цитирания, отразени в група „Д“ от *Справката за минималните изисквани точки по група показатели*, и то от имена, доказали се като капацитети в теоретичното ни пространство, като Розалия Бикс, Румяна Каракостова, Анелия Янева и др.

Списъкът с активности на доц. Табакова продължава с нейната успешна педагогическа дейност в ЮЗУ и НМА, с провеждането на майсторски класове и работата ѝ с деца в рамките на наши и международни фестивали, с научните ръководства на успешно защитили докторанти.

Заключение

Завършвам становището си със следното обобщение: въз основа на всичко посочено по-горе, както и на направените изводи върху предложените художественотворческа, научна и преподавателска дейност на доц. д-р Желка Табакова, имайки предвид нейната голяма активност, както и приносния характер на представените проекти, давам положителната си оценка и ***предлагам убедено на уважаемото научно жури в настоящия конкурс да ѝ присъди академичната длъжност „професор“ по балетна режисура в професионално направление 8.3. – Музикално и танцово изкуство.***

София

проф. д-р Боряна Ламбрева

19.01.2022 г.

/...../